

SZÉKELY-UDVARHELY

1848-AS FÜGGETLENSÉGI POLITIKAI SZÉKELY UJSÁG

Megjelen hetenként kétszer: esztörtökön és vasárnap.
Előfizetési ára helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán
küldve: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér.
Külföldre egész évre 12 K. — M. kir. postatakarékpénztári csekk-
és kliring 10,489 sz. — — — Helyközi telefon 15. sz.
Mindenféle díjak Székelyudvarhelyt előre fizetendőik.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LAPTULAJDOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca
31. szám, hova az előfizetések, kéziratok és hirdetések küldendők.
Kéziratokat vissza nem adunk. — Hivatalos hirdetések 100 szóig
szavankint 6, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm.
8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. — Nyilt-tér sora 1 korona

Mult, jelen és jövő.

Magyarország közgazdasági tekintetben a legsúlyosabb napokat éli át. A nép rohamos elszegényedése, az általánosan és állandóan fokozódó drágaság, hova-tovább lehetetlenné, elviselhetetlenné teszi a helyzetet. S ha figyelembe vesszük a jelen minden érezhető jelenségeit s párhuzamba állítjuk azokat a multak tapasztalataival, nagyon szomorú képet alkothatunk magunknak a jövőről.

Az ország mezőgazdasága a tönk szélére jutott. A gazdálkodó néposztály nyakig uszik az adósság mocsarában s a földeknek ma már nem annyira tulajdonosa, mint inkább a záloglevelek külföldi tulajdonosainak bérlője a nép.

Az iparos osztály a külföldi hatalmas, tőke-erős gyáriparral versenyezni képtelen. Hajdan virágzó kisiparunk ma már alig-alig vegetál és rohamosan sülyed azon a lejtőn, a mely a teljes megsemmisülés mélységébe visz...

Gyáriparunk nincsen. Az ország határain belül létesült gyártelepek részvényei külföldiek tulajdonát képezi, a mi zsebünkben nyert hasznot nem itt, hanem a külföldön költik el és a külföld boldogulását mozdítja elő...

Bányatelepeink külföldi cégek használatában állanak. S míg itt bányászaink éhbéért dolgoznak, a befolyó haszon szintén külföldre vándorol...

Munkásosztályunk százezrei veszik kezükbe a vándorbotot s valóságos népvándorlás jellegével hagyják el a hazát, hogy testi és szellemi erejüket a külföldi tőke gyarapítására fordítsák. E szomorú népvándorlásban pedig az a legszomorúbb, hogy kivándorolt honfitársainkat örökre elveszítjük, azokat vagy csak bennán, nyomorékon láthatjuk viszont, vagy soha sem...

Társadalmi életünk sivár, szomorú. Az egyes társadalmi osztályok boldogulásukat egymás tönkretételével, ledorongolásával, nem pedig az egymást megértő, közös munkával kívánják biztosítani...

A vezetésre, az irányításra hivatott társadalmi tényezők ernyedten, lelkesültség nélkül, bizalmukat veszítve szomorkodnak a jelenen s nincs meg bennük a minden akadálylyal megküzdési merő bátorság, a vezéri erő...

Közhivatalnokaink robotnak tekintik hivatásukat, mert látják, érzik, hogy bármily odaadó munkásságot fejtsenek is ki, méltánylásra nem talál. A lelkes, szívvel-lélekkel teljesített munka vagy nagyon is ritkán, vagy sohasem szerez elismerést. Ezzel szemben pedig a felsőbb körök kegyeinek kiérdemlése: a csuszó-mászó hizelgés, színlelt alázatosság mindig célravezetőbb. Ennélfogva a csuszni-mászni nem tudó hivatalnok érthető elkodvetlenedéssel végzi csak kötelességét. A kötelesség egyszerű teljesítése és a lelkesült munka között

pedig — a nagyközönség óriási hátrányára — rendkívül nagy különbség van...

Iskoláink, melyekben a jövő nemzedék erőt nyerhetne, a lehető legsilalmasabb állapotban vannak. Nap-nap után: hallhatjuk, hogy ezt, vagy azt az iskolát életveszélyes állapota miatt — be kellett zárni. De sok helyen még ilyen életveszélyes hajlékai sincsenek a tudásnak, az ismereteknek...

Tanítótagunk, akik a legfontosabb állami feladatot teljesítik, a legnagyobb nyomor és nélkülözések közt tengetik jobb sorsra érdemesebb éltüket. E mellett pedig torkukra forrasztják a szót és még gondolkozniok sem szabad...

Az igazságszolgáltatás legjobb alakrattal sem tud hivatásának magaslatára emelkedni, minthogy egységes és magyar törvénykönyvünk maig sincsen. Különösen az erdélyi részekben napjainkban is a Bach-korszakban ide plántált osztrák törvények nyerneken sok esetben alkalmazást...

A törvénykezés terén a kor haladásával hoztak ugyan egyes újabb törvényeket, de ezek miután nincsenek más törvényekkel összhangban, csak azt eredményezik, hogy a hiányok és hibák száma egész légió lett, s a törvény kijátszására, az igazság elferdítésére számtalan alkalom kínálkozik.

A nép, aki legjobban érzi a hibák és hiányok súlyát, ki van rekesztve a törvényhozásból. Akik bírnak is szóval a választások idején, igen sok esetben, kénytelenek engedni a felsőbb nyomásnak, mert különben anélkül is nehéz helyzetük, még nehezebbé válásától alaposan tartaniok lehet...

Ez a képe a szomorú jelennek s tekintve, hogy a közadókból befolyó jövedelmek évről-évre emelkednek s tekintve, hogy az így előálló magasabb adó-összeget az általánossá vált eladósodás folytán annyira igénybe vett hitel nyújtotta, a jövő bekövetkező borzasztó képét ecsetelni, emberileg képtelenség...

S most, amidőn az ország lakossága a legnagyobb nyomorban van, a midőn a helyzet hova-tovább elviselhetetlenebb s mikor közgazdasági életünk fejlesztésétől évről-évre fokozottan vonattak meg a milliók, hogy a hadsereg fejlesztése minél intenzivebb és tökéletesebb lehessen, elő-állott a kormány egy örült javaslattal, melyben azt követeli tőlünk, hogy a hadsereg az eddigieken felül még százmilliókat fordítsunk s hogy munkás-sorainkat, amely a fokozódó kivándorlás miatt anélkül is a legnagyobb mérvben megapadt, — sokezerrel apasszuk meg.

A magyar nemzet története fényes bizonyíték amellelt, hogy bátran és szívesen áldozta fel életét a haza oltárán minden egyes fia. Tehát most, midőn a militarizmus szertelenségeivel

szemben tiltakozunk, a legelleneségebb indulattal sem lehet tiltakozását antimilitarizmusnak magyarázni.

A kormány javaslatában megnyilatkozó elienérték nélkül való követelésekkel szemben azonban tiltakozni kell annyival inkább, mert a hadsereg egyoldalú s ez az egyoldala is sült osztrák és a kívánt mérvben való fejlesztése, csak a nemzet teljes tönkre menetelet eredményezheti.

A méreteken óriási követelést a mai gyenge, szegényes forrásokból ki-elégíteni képtelenség, amit legjobban igazol már most is a dohányárunknak a legszegényebb néposztályt leginkább sújtó áremelése. Az ország népeitől pedig még több, sokkal több adót akar úgy közvetlent mint közvetett beszedni a kormány, holott az állami jövedelmek ilyen módon való fokozása esetén: összeroppan a nép, az adó-alany és mérhetetlen szerencsétlenség zudul az országra...

A kormány törekvéscivel szemben egy kisszámú, de lelkes, hazafias aggódással teljes ellenzéki csapat áll és küzd lelkiismeretesen azokkal a fegyverekkel, amelyek használatára az adott körülmények kényszerítik. Ez a fegyver az ugynevezett obstrukció, a melytől a kormány hatalmát felti és így természetes, hogy mindenféle eszközt megragad az ellenzék hazafias küzdelmének lehetetlenné tételére és arra, hogy önhatalmát teljessé, annak gyakorlatát zavartalanná tegye.

Most a kormány a vármegyékkel kísérletez. Bizalmi nyilatkozatokat akar kicsikarni a vármegyéktől. Azt kívánja, hogy a vármegyei törvényhatósági bizottság úgy járjon el, mint hajdan a Lengyelország felosztását üdvösnek kimondó lengyel országgyűlés. Azt akarja, hogy a magyarok jelentsék ki, hogy az ország lakosságának teljes tönkre tétele üdvös, sürgős; hogy eljött az ideje annak, mikép mindannyian vegyük kezünkbe a vándorbotot s hagyjuk itt tehetetlenül ezt a földet, melyen apáink vére folyt. Azt akarja a kormány, hogy nemzetünk halálra szóló ítéletét írjuk alá. Mert ugyanis ha törvény lenne a katonai javaslatokból, az a törvény 17 millió vándorbotot fogna jelenteni. Ezért kell obstruálni; ezt kell az ellenzéknek feltétlenül megakadályozni.

A kormány ez újabb kísérlete Székelyudvarhelyt e hó 14-én, tehát már holnap fog megnyilatkozni. Azonban — ismerve a székelynép józan gondolkozását s rendíthetlen hazafiságát, — feltesszük, hisszük és reméljük, hogy e kísérlet nálunk sikerrel járhat és hogy az utódokra nem hoz szőgyent a mai székelység; megyebizottsági tagjaink tudni fogják azt a kötelességet, amelyet az adott viszonyok között követniök kell.

Hodospartii

Szegeden akasztottak. Vajjon nálunk akasztanak-e?

A szegedi Csillag-börtön udvarán péntek reggel 7 órakor Szalma István rablógyilkost, aki nem nyert királyi kegyelmet — felakasztották. Váradi Antal makói tanyászkodó pénzt rabolta el, miután Juhász György bérést, kitől az istállóban szállást kapott, baltával agyonverte. Ezért a szegedi e küdszék ez évi március 18-án kötélfalra ítélte. Borzalmas eset. Vértagyasztó a bűntény és még iszonyúbb annak büntetése a huszadik században. Az elítelt utolsó ebéde — saját választása szerint: husleves, csirkepaprikás, palacsinta, kukorica; itala pedig egy liter vörös és egy liter fehér bor volt...

Minek szépítgessük. Nálunk is akasztásra készülnek. Holnap d. e. 9 órára van kiütve az ítélethirdetés arra az osztrákellenes nagy bűnre, hogy a nemzet törvényes jogait a népképviselőt igazi bajnokai: az ellenzéki pártok becsületes, önfeláldozó lelkesedéssel védelmezik a vádat képviselő kormány népet pusztító törekvéseivel szemben. A rablógyilkos felakasztása előtt a siralomházban maga választotta ebédet kapott. A véderőjavaslatokkal siralomházba kényszerített nemzetnek pedig megtagadják, az óriási katonai terhek elvállalása előtt, még azt a jogot is, hogy itthon, vértel szerzett hazájában magyar szó, magyar lobogó alatt mehessen habaruba, a veszélyhelyre különösen akkor, midőn a nagyhatalmi hóbort azt feltétlenül követeli. Jó lesz ezen elmélkedni a holnapi közgyűlés tagjainak addig, mielőtt a becsületes, tisztán a magyar haza, a nép törvényes jogaiért küzdő ellenzéki férfiak harcát elítélnék. Mérlegeljük és tekintjük a célt, amiért a küzdelem foly. Ne szaporítsák, ne ejtsenek újabb sebeket a magyar haza anugy is számtalan helyen vérző testén. Ne segítsék felakasztani, kivégezni az ország törvényes jogait Bécs kedvéért és a szertelen nagyhatalmi hóbort gusztyusára. Vigyázzanak az ítélekezésre, nehogy szegénykezniük kelljen később miattuk az utódoknak s most még becsületes székely nevük a nemzet törvényes jogai ellen cselekedett Básták és Bukovok mellé kerüljön örök időkre csak azért, mert a kormány bizalmasa olesó dicsőségre vágyakozik. Ne ítélekezünk azok felett, akik hazánk érdekében küzdenek. Háládatlanok ne legyünk!

Maradjunk őszinte székelyek! Hazaárulók ne legyünk! Önmagunknak akasztófát ne állítsunk, hogy arra saját ítéletünk alapján felkössenek...

A róka és a holló.

Még nem tudom micsoda...

Ismeri mindenki ezt a kis mesét. A holló egyszer nagy darab sajttal a szájában repült a fára. Láttá ezt a róka és szerette volna mindenáron megkaparintani a sajtot. Odaállt a fa alá, elkezdett beszélni a hollónak, hogy mily szép hangja van és addig beszélt, míg a holló fitogtatni akarta hangját és énekelni kezdett. Persze a sajtot leejtette, a róka pedig felfalta. Ugy látszik ezt a mesét akarja a miniszterelnök is az ellenzékkel eljátszani. Hogy a róka szerepét ez esetben ki tölti be, azt mondanunk is fölösleges.

A véderővita kezdetén a miniszterelnök és dicső pártja ámulva tapasztalta azt az erős ellenállást, mit az egyesült ellenzék kifejtett. Az ellenzék oly erős sarokba szorította a kormányt, hogy ennek semmi reménye nem lehet arra, hogy a sajtot megszerezze. Gondolt hát egyet a ravasz róka, a miniszterelnök és ki akarja ejteni a sajtot a holló szájából. A választójoggal kezdett taktikázni. Eddig az volt a jelszó a kormánypárton, hogy a választójogot most hagyjuk, az sorrendben egy későbbi dolog és az ellenzékot is azért támadták, hogy miért hozza folyton elő a választójogot a véderővita alatt és

ime: most Isten csudája, — milyen sürgős lett egyszerre az általános választójog! — A miniszterelnök dicsékszik azzal, hogy mily buzgón dolgozik érte. Dolgozik rajta állítólag a statisztikai hivatal is és a miniszterelnök átiratban kereste meg a fontosabb, tekintélyesebb társadalmi egyesületeket, hogy közöljék vele nézetüket a választójogról. Most, a véderővita kellő közepén!

Ez természetesen nem más, mint taktika; ezt, a ki csak egy kicsit foglalkozik a politikával, mindjárt látja. Többféle célja van ezzel a kormánynak: Első sorban a küzdő ellenzék soraiban akkar civakodást provokálni, hogy ezek elfelejtve a véderőjavaslatot, marakodni kezdjenek a választójog miatt, mivel a véderőjavaslatok ellen egységesen küzdő ellenzék táborában a választójog felől, senki által kétségbe nem vonható hazafiai jóhiszeműségből eredő különféle nézetet találunk. A második sunyi cél — és ez már a patentírozott Khuen-féle politikai erkölcsök szerint vált — az, hogy a függetlenségi párt előtt megcsillagassa a hatalom reményét, hogy hiszen a véderőjavaslatok elfogadása után alakulhat a választójog megalkotására egy oly kabinet, a melyben a függetlenségi vezérek helyet foglalhatnak, tárcát nyerhetnek. Így reméli, hogy a függetlenségi a hatalom utáni kapzsiságtól hajtva, átengedik a katonai javaslatokat. Végső célja még az, hogy a választók előtt úgy mutakozzék, hogy ez a kormány is akarja a választójogot éppen olyan ez, mint mikor gyermeknek mutatják a cukrot, a mit kapni fog, ha a keserű orvosságot beveszi.

Csunyább és neveségesebb komédiát még a választójoggal nem tiztek. Hiszen szép-szép a testületre véleményének bekérése és igen dicséretre méltó... lenne, ha... nem 1911 nyarán, hanem akkor tette volna, a mikor a kormányt elfogialta, attól eltekintve, hogy a miniszternek illenék tisztában lennie a saját terveivel, nem pedig mástól várni eszmét. Elismeréssel kellene lennünk, ha nem akkor ráncigálta volna elő a kérdést, a mikor már egészen sarokba szorították, a mikor a véderőjavaslatok egészen megfeneklettek. Így csak szánalmas és célra nem vezető kapkodásnak minősítjük.

Olyan sürgős lett neki egyszerre a választójog? Hiszen még néhány napja csak, hogy a választójogról nagy gunyosan és kötekedve, mint „általános, egyenlő és még nem tudom micsoda választójogról” beszélt. És most ettől „az általános, egyenlő és még nem tudom micsoda” választójogtól várja megmenekülését. Ezt másnak, mint egyszerű taktikázásnak senki nem tekintti. Ha komolyan akarta volna a választójogi reformot, ezt már régen megtehetné volna; ezzel a programmal jött 1-1/2 éve. Miért nem akkor rögtön kereste a testületeket? Most nem takarozhatik ám azokkal az áldott népszámlálási adatokkal, mert hiszen a testületek most is az új népszámlálási adatok nélkül adják le véleményüket és ezt 1-1/2 éve is megtehették volna. Persze akkor esetleg tönyleg is meg kellett volna csinálnia a választójogi reformot.

Erről a taktikáról a saját vezére, gróf Tisza István mondotta meg a legtalálóbb kritikát, hogy „ez sem a helyzetem nem fog változtatni, sem az obstrukciót megszüntetni nem fogja”.

Nem bizony. Az ellenzék megy a maga útján. A véderőjavaslatokat a kormánnyal együtt megbuktatja, mert ilyen nagymérvű katonai terhek fölött csak a népparlament dönthet, a mit különben a király is megmondott.

Dr. Bognár Oszkár.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a vármegyénkből tanulmányai folytatása végett nem régen eltávozott Ürmösi Jenő okl. elemi iskolai tanítót, a gyógy- és pedagógiai intézetbe beosztott állami tanítónak nevezte ki.

Méhészet.

Méhészeti vándorgyűlés.

I.

(V — ó) „Lesz még egyszer ünnep e világon” — kiáltott fel hazánk halhatatlan dalnoka, mikor szeretett, drága hazája, ösztörve, rabláncra verve, vérző sebekkel borítva a porba hevert. A mikor az egész világon szerte zugott: „finis Hungariae”, a költő akkor is remélt. Remélt, mert a halálos vergődésben, a már-már kezdődő agoniában megcsillant előtte, mint összezuzott értékten kavics közül a gyémánt szem: halódó népének erénye, mely egy népnek ázott sir szélére állva, lángpallossal verte vissza a kárörvendő temetőnek lázas sietségét.

Az ősi erény győzedelmeskedett, halhatatlanunk jóslata még nem teljes, de teljesedésbe menendő...

„Lesz még egyszer ünnep e világon” — így kiálthatnánk fel mi is ez erdőkoszoruza, vadvirágos, erdőzugasos, vadgalambugásos kisebb hazánkban, mert már-már közeledett a vég, mely egy nép holt tetemére borítja rá az elmulás sötét fátyolát, hogy aztán egy rombadült világ felett épüljön fel ádáz eilenségei jövője.

Mikor egy nép, egy népfaj erkölcsi hanyatlóban, szorgalma lankadóban, lethárgiába merül, akkor már az a nép magában hordja a halálos kór bacillusait, melyek hatása lassu, de biztosan öl.

A székely nép régi hagyományos erkölcsé, hangya szorgalma, feltétlen becsületessége, megbízhatósága az utolsó évtizedek alatt — nincs mit takargatni — nagyon lehányatott. A más népfajjal való gyakrabbi találkozás, de főleg a gyakori rászédés, felültetés elég arra, hogy a „fogat fogert” elv szerint az erkölcselenséget ugyanoly fegyverrel torolja vissza... és eközben nemes erkölcselit ő is elvezitste.

A halál órája közelget, de nem szólalt meg a léleharang, a kárörvendő örökösök vigyorgása nem vált pokoli kacajjá s... a sir bezárult!

A székely nép megmutatta, hogy még él, de megmutatta, azt is, hogy élni akar!

Az „Erdélyrészi Méhész-egyesület” az „Udvarhelyvármegyei Méhész-Egyesület”-tel karöltve folyó hó 6-án és 7-én tartotta meg ez idei vándorgyűlését Székelyudvarhelyt. Az itteni méhész-egyesület már hetek óta lázas tevékenységet fejtett ki az ügy érdekében. Messzi idegenből tömegesen jelentkeztek a résztvevők, s midőn vasárnap a délutáni vonat érkezéhez méhészeink lelkes csapata összegyűlt, szorongva kérdeztük egymástól vajjon minek ez a nagy parádé? Meglátnak, észrevesznek talán minket is!?

A vonat lassu méltósággal közeledett s mikor beért az állomásra, harsány ajnőzés zugott föl, mert észrevettek minket fann is. Megjelent közöttünk Liphay Béla cs. és kir. kamarás, földmívelésügyi miniszteri osztálytanácsos, mint a földmívelési kormány hivatalos képviselője. Az illusztris társaság nagy csapatában ott láttuk báró Jósika Gábor, az erdélyrészi méhész-egyesület nagyérdemű elnökét, Dr. Zsögön Bélát az említett egyesület huzgó ügyvezető elnökét, Dr. Balázs Ferencet, a farsadhatlan főtitkárt stb.

Midőn megjelent előttünk a földmívelésügyi kormány kiküldötte, nagy volt az örömpíjogás, hogy ime, méltányolják törekvéseinket s reményt nyújtanak arra, hogy derekas munkánk nemcsak meddő kezdetbe fuló törekvés leand, hanem magva a székely nép új gazdasági életének; hivatva lesz a-lefelé sülyedés szélére állani és lángpallossal veri majd vissza a kétkedéseket, a kishitűséget, az erőtlenséget, felemelt fővel hirdetvén: vissza ne tovább! Utad eddig a lejtőre sik-

lo't. Most pedig előre, hogy dicsőséggel járhasd meg az előre utas, a haladás meredekjét.

A város nevében Soó Domokos tanácsos, polgármester helyettes üdvözölte a kormány kiküldöttjét és a vendégeket. Az üdvözlő beszédre Liphay miniszteri tanácsos válaszolt. Örömmel jött — ugymond — ide, a magyarság szélső várába, melynek munkássága hivatva van egy népet a modern gazdasági élet felé irányítani. A miniszteriumában mindig eber figyelemmel szemlélték a székelység törekvését. A segítő kéz sohasem hiányzott s ezután sem fog hiányozni ott, a hol arra szükség van. Üdvözlő a székely népe!

E szép szavak után a megjelentek harcsány éljenzésben törtek ki. A nagyszámu székelyek szénében ott lobogott a reménység, a lelkesedés tüze, mert hisz nincsenek elfeledve, csak munkálni, szorgoskodni kell, s a gyengét magához öleli, gyámolítja az erős, a hatalmas.

Majd Lányi Lure székelyudvarhelyi posta-és távirafelügyelő, egyetünk buzgó elnöke üdvözölte keresetlen, szívből jövő szavakkal a miniszteri kiküldöttet és a vendégeket a rendezők kíséretében a reájuk várakozó kocsikon foglaltak helyet. A hosszú kocsisor a vármegyeház előtti megállóig, hogy onnan ki-ki a szíves vendéglátókhöz hajlasson.

A gyűlés megnyitása délután fél négy órára volt tervezve, de már kora délután csak úgy özönlött a közönség be a vármegyeház kapuján. Megjelent az ur és egyszerű ember, gyerek és agg, a selyem suhogás mellett ott volt a székely nők saját maga szőtte varrta egyszerű ruhája. Messzi falvakból csoportosul vonultak be a székelyek, mintha lelkükbe lopta volna magát a gondolat: a forduló pont itt van — el, az idővel!

(Folyt. köv.)

HIREK.

FEKETE-SÁRGA.*

— A katonákhoz. —

Fekete-sárga zászló leng előttünk.
Fiuk! hadd mondok egy őszinte szót:
Még mielőtt az ellenségre löttünk,
Típorjuk sárba ezt a lobogót!
Mert mivelünk addig jót nem akarnak,
A mig e zászló van fejünk felett;
E hitvány rongy két színe a magyarnak
Fekete bűn és sárga gyűlölet!

Egy csöpp magyar vér ki ne hulljon érte!
Meg ne szentelje magyar győzelem!
Borulhat az osztrák alatta térdre,
Nekünk örökké átkos, idegen!
Sok század óta nyíltan és orozva
E jel mögül lesett ránk a gyilok;
Szívünk csak azt a percet áhitozza,
Midőn e zászló végre bukni fog!

Gyalázat és ármány járt mindig arra,
A hol a kétféjű sas megjelent.
Sohse repült büszke diadalra,
Orv körmökét csak frigesére fent.
Igen! mi voltunk mindig áldozatja,
A béke napján s a küzdőhelyen;
Ezer gonosz, vad, undok tett mutatja,
Hogy e szövetség természetellen.

* Szerző „48 magyar vers” c. kötetéből. Az e hó 14-iki közgyűlés tagjainak ajánlva Szerk.

Kiássam-é mind azt a szent koporsót,
Mely vértanukat porladozva főd?
Feltépiem-é sebünket, az utolsó,
Melyet keblünkbe osztrák kéz ütött?
A ki a történet könyvét lapozza,
Sok összefüggő vérvomot talál;
Emlékezzünk a legbusabb napokra:
Fekete-sárga köztük a fonál.

Rákóczi lelke bujdosik közöttünk,
Arad felé nem visz zarándok-ut!
S míg a magyar mesés nagy hőskönn csüng,
Gazokra fiúz az osztrák koszorut.
Bár meghunyászkodó a végveszélyben,
Azért a régi gyáva zsarnok ő —
S míg kardot csörtet gögősen kezében,
Bítófa mellett nyugszik hány dicső!

Fiuk! azt mondok én: le kell nyakáról
E nyügöt a nemzetnek ráznia!
Törjön vihar rá mindenféle tájról,
Hogy végkép elpusztuljon Ausztria!
Bontsuk ki, magyarok, még egyszer újra
Szent lobogónkat, azt a nemzetit!
Készüljünk a magasztos háborúra!
Apáink lelke s az Isten segít!

Rudnyánszky Gyula

— **Városi közgyűlés** is lesz holnap (hét-főn) d. u. 3 órakor. A 8000 K államsegély-tisztviselői felosztását, az ipari-kola költségvetését, valamint a Székelyudvarhelyről Gyergyószentmiklósról, Csíkszeredába és vissza berendezendő automobil postajáratnak jövő évre való létszámát tárgyalják.

— **Polgárságunk villamos világítása.**

Székelyudvarhely város polgársága még nem ismeri a villamos világítás és villamos erő átdásait olyan széles körben, mint amilyenben ismernie kellene. Ez az oka annak, hogy több százezer korona tökélet képviselő városi villamos üzemünk megfelelő kihasználásban ma sem részesül. Hiszen még háromszor annyi fogyasztást is képes lenne kielégíteni a telep, mint a mennyit jelenleg szolgáltat. Az pedig, hogy az áramfogyasztás minél szélesebb körű legyen, városi közérdek, mert a jövedelem fele része most is a várost illeti. Ha aztán az első öt év multával, egészen birtokunkba jöhet, amire feltétlenül törekednünk kell, akkor igen szép és állandó közjövédelmi forrást biztosít számunkra s végre talán megérhetjük azt a kívánatos boldog időt is, hogy felszabadulunk az ellenérték nélkül való terhes pótdok nyügötől. Erre való tekintetből és azért is, mert a villamosvilágítás oly kellemes, kényelmes, annyira célszerű, hogy a rossz illatú, egészséget rontó petroleum e mellett csak fagygyugyertya pislogásnak számítható, mindenkinek érdekében áll a villamosvilágítás minél előbb való bevezetése. Ezt most már igen könnyű megfennie bárkinek. Hiszen a bevezetést oly előnyös (öt évre is kiterjedhető) részlelfizetés mellett eszközöli a városi villamos telep üzemvezetősége, hogy még a legszegényebb embernek is módjában áll a célszerű világításhoz hozzájutni. Eddig 1—3 lámpahelynél is költséges árammértő órát állítottak be, amit a tulajdonosnak fizetnie kellett. Ezután az órákat mellőzni fogják és a világítást nagyon előnyös, átlagos díjért számítják. Az ilyen messzemenő kedvezményt azonban csak azon esetben nyújthatja a telep vezetősége, ha minél tömegesebben jelentkeznek a megrendelők. A petroleum ára hova-tovább emelkedik, mert a gyárosok kartellben állanak. Világítson tehát villammal mindenki, mert ugyis ezé a jövő. Jobb előbb, mint későn!

dik, mert a gyárosok kartellben állanak. Világítson tehát villammal mindenki, mert ugyis ezé a jövő. Jobb előbb, mint későn!

A törvényhatóságok a hírlapírókért. A törvényhatóságok is állandó rokonszenves figyelemmel kísérik a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetete fennállásának harminc éves jubileumát. Most Szepesvármegye törvényhatósága jelentette be anyagi támogatását. „Szepesmegye közönsége — mondja a közgyűlési atirat — teljes tudatában van azoknak a kiváló érdemeknek, amelyek a magyar nemzeti állam újabbkori jelentékeny fejlődésében politikai, társadalmi és közéleti szempontból a hazai sajtót és buzgó munkatársait, a hírlapírókat megilleti. Kétségtelen tény az is, hogy csak az anyagiilag független sajtó állhat hivatása magaslatán és így különösen hazánkban elsődrendű nemzeti érdek a sajtó képviselőinek tisztességes megéihez, ha pedig az ekkor vagy balvégzet folytán kezükből idő előtt hull ki a toll, nyugalmuk idejére a gondnökkü életet biztosítani. Minden testületnek, intézménynek, közhatóságnak és egyeseknek kötelessége tehát a hírlapírókat és annak munkásait támogatni.”

— **A Székely Nemzeti Múzeum** hivatásához méltó palotát nyer Sepsiszentgyörgyön. Az igazgató választmány Gödri Ferenc polgármester elnök vezetésével minap döntött az építési ügyében. Az összes munkák kivitelével Molnár István, Jakócs István, Szabó Mihály és Deák András sepsiszentgyörgyi társvallalkozókat bízták meg Kós Károly építőművész terve szerint. Az építendő bizottság tagjai Gödri polgármester elnökletével: Dr Bene István, Csutak Vilmos, Dr Daday Vilmos, Dr László Ferenc, Sipos Samu és Vajna István.

— **Komló-értékesítés** Udvarhelyvármegyében jelentékeny komlótermelés van. Szükségesnek tartjuk tehát — a komlótermelési szaktanárs értesítése alapján — gazdaközönségünket tájékoztatni a szep kilatásról. Előttünk fekszik a minket érdeklő komlóskertek 1911. augusztus 6-iki állapotáról szóló hivatalos jelentés, melyből úgy az erdélyi rész, mint az Alföld, Dunántul, Felvidék, valamint a külföld kilatásairól is teljes képet nyerhetünk. E szerint a hazai komlónak lehető legjobb értékesítésére számíthatunk, ha körültekintően viszi piacra termését a magyar termelő. Hogy milyen áron kínálja? Ma alig lehet tanácsot adni, de semmiféle elővételekbe ne menjen bele (legfeljebb a régi ügyes termelő kötheteti le egy részét termésének, jó szerződéssel és még jobb előleggel). Zöld komlót már most (virágjában) eladni, batorság lenne. Am szedés idején hadd vegye a kereskedő, de az ő gondja legyen a szedés stb. Am ehez is sok kereskedői szemmel kell. Bizony jó lenne, ha az idej jó konjunkturáról még a legkisebb komlótermelő is idején szerzhethetne tudomást. Vigyázat, mert Dunántul a még zöld árúért 300 K-át kínálnak 100 kgr.-ként, de 400 K-át remélnék elérhetőnek!

— **Tánciskola Székelyudvarhelyt.** Orbán János ökl. táncmester Székelyudvarhelyt, a polgári önképző-kör helyiségében e hó 12-én (szombaton) táncanfolyamot nyitott. Növendékei minden tekintetben megfelelő táncszertéikai és plasztikai, elsődrendű és szakszerű oktatásban részesíti francia módszer szerint. Tanítás hetenkint hétfőn, szerdán és pénteken történik. Tandíj 12 K, haladók 8 K. Vasár- és ünnepnapokon koszoru-estélyek mérsékelt belépési díjakkal. Beiratkozások naponta d. e. 11—1-ig és d. u. 5—7 óráig s este 8—10-ig a táncteremben. Bővebb tudnivalók a falragaszokról szerezhethők.

FIGYELEM!

AIDA VERRE & BLUE STAR CONTINENTAL

CHIEF-AGENCIUM: SZÉKELYUDVARHELY, KÉPELVE: VILÁGOS.

GYAKORJUNK ÉRTELMESEN UTÁZATOKOZNI

7277—1911. tkv. szám.

Hirdetmény.

Székelydobó községre nézve az 1892. évi XXIX. t. c. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a teleknyvjegyzékbe való bejegyzése és a teleknyvjegyzékbe való bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetve, ez azzal a felszólítással tetetik közzé:

1., hogy mindazok, kik az 1886. XXIX t. c. 15. és 17. §-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t. c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, evégből törlesek kereseteket hat hónap alatt vagyis az 1912. évi február hó 15. napjáig bezárólag a teleknyvjegyzék hatóságához nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat;

2., hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX t. c. 16. és 18. §-ának esetében ide értve, az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánják: írásbeli ellenmondásaikat hat hónap alatt vagyis 1912. évi február 15. napjáig bezárólag a tkvi hatóságához nyújtsák be, mert e meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3., hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzéseket sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a teleknyvjegyzék hatóságához hat hónap alatt, vagyis 1912. évi február hó 15. napjáig bezárólag a teleknyvjegyzék hatóságához nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személynek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a teleknyvjegyzék hatóságánál átvehetik.

A kir. törvényszék mint tkv. hatóság.

Székelyudvarhely, 1911. aug. 1-én.
Gyarmathy Ferenc, s. k. kir. törvényszéki bíró.

A kiadmány hiteleül:

Dósa Aladár.
kir. tszéki, teleknyvjegyzető.

Szám: 6110—1911. tkvi.

Hirdetmény.

A m. kir. Igazságügyminiszter 1906. évi július 6-án 14114/906. sz. alatt elrendelte, hogy az okládi kir. járásbíróseg mint teleknyvjegyzék hatóságához tartozó Apásfalva község teleknyvjegyzékében fölveit mind azon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX. és az 1889. XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. c. 15. §-aiban a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX t. cikkben szabályozott eljárás a

teleknyvjegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottassék.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1911. évi szeptember hó 18. án fog kezdődni.

Ennélfogva felhívjuk:

1. mindazok, akik a teleknyvjegyzék előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a teleknyvjegyzék hatóság kiküldöttje előtt a kiküldött határnapon kezdődő eljárás folyamata alatti jelenjenek meg és az előterjesztéseket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de teleknyvjegyzékbe bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az eljárásra az 1886. XXIX. t. c. 15. §-a és az 1889. XXXVIII t. c. 5. §-a és 6. §-a értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokat igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó teleknyvjegyzék tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton meg érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvjegyzék bejegyzése, úgy szinten az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesében a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbíróseg mint teleknyvjegyzék hatóság.

Okládi, 1911. évi augusztus hó 7. én KELEMEN s. k. albró.

A kiadmány hiteleül:

SZELES F. kir. tkv. vezető h.

7316—1911 tkvi

Hirdetmény.

Parajd község teleknyvjegyzék birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. c. 15. §-aiban a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX t. cikkben szabályozott eljárás a teleknyvjegyzék helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított;

Ez azzal a felhívással tetetik közzé:

1. hogy mindazok kik az 1886. XXIX t. c. 15. és 17. §-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII t. c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §-b) pontja alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják e végből törlési kereseteket hat hónap alatt vagyis 1912. évi február hó 15. napjáig bezárólag a teleknyvjegyzék hatóságához nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX t. c. 16. és 18. §-ának esetében ideértve az alábbi §-nak az 1889. XXXVIII t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánják, írásbeli ellenmondásaikat hat hónap alatt vagyis 1912. évi február hó 15. napjáig bezárólag a teleknyvjegyzék hatóságához nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

bítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog,

3. hogy mindazok akik a teleknyvjegyzék átalakítása tárgyában tett intézkedések által nem különböznek azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX t. c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a teleknyvjegyzék hatóságához hat hónap alatt va 1912. évi február hó 15. napjáig zárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után az átalakításkor közbejött terves bevezetésből származó bármilyen igényeket jó hiszemű 3-ik szem. irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyibe azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a teleknyvjegyzék hatóságánál átvehetik.

Kelt Székelyudvarhely 1911. évi augusztus hó 3. napján a kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

GYARMATHY FERENC s. k. törvényszéki bíró.

DÓSA. kir. tkv. vezető.

Czell Frigyes

és Fiai

bortermelők és borszármazékosok
Medgyes.

Legjobb beszerzési forrás természetaladt valódi erdélyi hegyi borokban. Hordókban és palackokban. Kiváló sajáttermés és vörös borok.

Síremlékek és lépcsőkövek
Székelyudvarhely,
Kossuth-utca 52-ik szám alatt

Imreh Márton kőfaragómester
üzletében kaphatók a legújatosabban, Elvállal egyéb építéshez való munkát is. Erősségőrt és tartósságőrt jótállást vállal.

B O R!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi borszármazékoskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható

Hirdetés az üzlet lelke! Hirdetés nélkül nincs forgalom! HIRDESSÉN, tehát a «Székely-Udvarhely»-ben.

Stoch Cognac gyógyyszer

Garantált valódi borpárlat. F. Zése a legrizigorubb ellenőrzés mellett történik.

Gamis és Stoch

Barcola.
A töltés és dugaszolás Bécsben a cs. kir. vegyészeti állomáson történik s minden egyes palack az állomás bélyegzőjével van látva.

Mindenütt kapható

Hamisítástól védve van

Nagy feladat mai napság

lányokat jól nevelni. Pedig az emberiség boldogsága nagyrészen ettől függ. Ezt a nehéz munkát rendkívül megkönnyebbiti Dolinay Gyula főszerkesztő „Lányok Lapja” mely havonként kétszer 1-én és 15-én igen sok képpel és oly kiválóan hasznos, szórakoztatva oktató s háziisan nevelő gazdag tartalommal jelenik meg, hogy azt bárki a legnyugodtabb lelkiismerettel adhatja leány gyermekei kezébe. Az előfizetési ára csak két korona negyedévenként. Mutatványzámmal a „Székely-Udvarhely”-re való hivatkozással ingyen küld a „Lányok Lapja” kiadóhivatala Budapest, VIII. Mária-ut 2.

eredeti francia angol, és amerikai toalettmódel közöl a BUDAPESTI BAZÁR egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona.** Ingyen mutatványzámmal küld a „BUDAPESTI BAZÁR” kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-ut. 22. (Budapesti Bazar-ház.)

ÉRTESETÉS.

Cipőraktáromat leszállított árak mellett kiárusítom.

Szükségletét mindenki saját érdekében el ne mulassza nálam beszerezni.

Tisztelettel

Szentkovits János Utóda

Kész blousok és gyermekruhák. Kész aljak és kostümök mélyen leszállított árakban kaphatók.